

Portfolio

1. Inleiding
2. Portfolio
 - Wat is een portfolio?
 - Hoe gebruik je het portfolio
 - Reflectieverslagen
 - Persoonlijke leerdoelen formuleren
 - Werkwijze en denkmodel om opgaven/problemen op te lossen

1. INLEIDING

Ligt in de lessen de nadruk vooral op de theorie, in de portfolio gaat het erom dat de cursist zich bewust is dat hij leert en hoe hij leert.

In de portfolio gaat de cursist de (praktijk)opdrachten die behoren bij de cursus uitwerken. Dit uitwerken bestaat uit:

- bestuderen van de theorie;
- het uitwerken van opdrachten;
- het maken van verslagen;
- het verzamelen van documentatie ter plaatse;
- het formuleren van vragen;
- het vastleggen van afspraken met en opdrachten van de coach.

Als de cursist dit werk-/leergedeelte consciëntieus in de portfolio uitwerkt, is hij, na afloop, in staat om:

- de behandelde theorie in handelen om te zetten;
- de lokale gebruiken te beheersen.

Dit betekent dat het werken in en met de portfolio een belangrijk proces in de opleiding vormt. Ook bestaat er de mogelijkheid dat de coach de resultaten hiervan bespreekt met de docent theorie.

De leercyclus is dual van opzet en is als volgt:

1. dag(en) theorie, inclusief vooruitblik op de twee weken werken/leren;
2. twee weken werken/leren;
3. terugblik totale module.

Bij de opzet van de leergang én de bespreking met u wordt als norm gehanteerd:

- de werkzaamheden die u als medewerker Intake & Service dient te kunnen uitvoeren;
- de onderliggende theorie die u dient te beheersen;
- de functiebeschrijving van de medewerker Intake & Service.

2. PORTFOLIO

2.1 Wat is een portfolio?

Als deelnemer aan de opleiding heeft u aan het begin van de opleiding deze map uitgereikt gekregen. Deze map is niet af. Naast wat u aan tekst in deze map aangetroffen hebt, is er voldoende ruimte voor u om alle wetenswaardigheden naar uw eigen hand te zetten. Met name in dit deel is het de bedoeling dat u de map verder gaat schrijven met die nieuwe kennis en ervaringen die u opdoet bij deze opleiding. Met name in dit gedeelte gaan werken en leren samenvallen.

Het portfolio is een hulpmiddel bij het "in de gaten" houden van uw eigen ontwikkeling. Het ondersteunt u bij het volgen van uw eigen leerproces. Door het hanteren van het portfolio worden ook vaardigheden, inzichten en houdingen ontwikkeld die voor het verloop van de studie van belang zijn, zoals: reflectie (kijken naar jezelf), het aannemen van een kritische houding, het bewust en doelgericht werken, etc.

Deze map is van u. U bent eigenaar van het portfolio en verantwoordelijk voor het verzamelen van de relevante informatie en het up-to-date houden ervan. Bewaar het portfolio goed. Gedurende de opleiding speelt het portfolio een belangrijke rol.

2.2 Hoe gebruik je het portfolio?

Het portfolio is in eerste instantie een hulpmiddel om uw eigen leerproces te ondersteunen, te volgen en mede te sturen.

Om uw coach in de gelegenheid te stellen uw leervoortgang te kunnen volgen tijdens het leerwerktraject, vormt de portfolio de basis voor het gesprek.

Tijdens dat gesprek kijkt u terug op de afgelopen periode, maakt u plannen voor de toekomst en maakt u duidelijke afspraken (reflectieverslag). Bij een volgend gesprek kijkt u samen met uw begeleider in hoeverre deze doelen bereikt zijn. Uw persoonlijk leer- of ontwikkelingsplan en de zelfevaluaties bieden goede aanknopingspunten hiervoor.

Uw coach bewaakt de algehele voortgang van u tijdens deze opleiding en voert voortgangsgesprekken met u.

De bases hiervoor zijn de door u gemaakte reflectieverslagen en de uitgevoerde opdrachten. Van elk voortgangsgesprek wordt bij voorkeur een verslag gemaakt met daarin de hoofdlijnen van het gesprek en de afspraken die zijn gemaakt.

De verslagen van de voortgangsgesprekken, de resultaten van de opdrachten en alle andere informatie die u verzamelt, bewaart u in deze map.

2.3 Reflectieverslagen

In het reflectieverslag kijkt u terug op de afgelopen periode werkend-leren. Hierbij kijkt u of u de opdrachten en aandachtspunten die voor deze module noodzakelijk waren, hebt gehaald. Waarom het wel of niet is gelukt. Waar de knelpunten zaten en waar het erg goed liep. Hierbij kunt u gebruik maken van de opdrachten en de aandachtspunten die u van uw docent en/of coach hebt ontvangen en die bij aanvang van het werkend-leren gedeelte van de module onderwerp van gesprek waren tussen u en uw coach..

Centraal hierbij zijn uiteraard de doelstellingen die u in de betreffen de theorie moet hebben behaald. Immers deze zijn afgeleid van de functie.

In het gesprek aan het begin van de periode werkend-leren is het goed te noteren wanneer u wat wilt bereiken en wat u afgesproken hebt. Dit is de termijn, dit betreft dus planning.

De begeleiding van uw coach heeft als doel om u verder te helpen bij uw ontwikkeling én aan het einde van de opleiding mede te bezien of u in staat bent om uw functie zelfstandig uit te oefenen.

2.4 Persoonlijke leerdoelen formuleren

U kunt nog zo goed onderricht ontvangen of begeleid worden, als volwassene blijft u zelf verantwoordelijk voor uw eigen leerproces. De globale en algemene leerdoelen zijn wel aangegeven, maar tijdens de opleiding kunt u in verschillende onderwijs- en praktijksituaties nog persoonlijke leerdoelen formuleren. Het behalen van een leerdoel leidt tot een toename van uw vermogen om daarna uw taak te beheersen.

Voor het formuleren van persoonlijke leerdoelen kunt u gebruik maken van het volgende stappenplan:

Stap 1: Vooraf > oriënteren

- Ga het onderwerp en/of de opdracht verkennen > bekijk hierbij vooral de doelstellingen of eisen waaraan u moet voldoen;
- Wat beheerst aan kennis, vaardigheden en houdingsaspecten > dus wat beheerst u al? Formuleer dit;
- Wat wilt u leren? Welke leervragen heeft u? Welke resultaten wilt u bereiken en op welke termijn? > Resultaten zijn afhankelijk van de eisen die door de opleiding gesteld worden, maar het is aan u om dit vorm te geven.

Stap 2: Uitvoering > persoonlijke leerdoelen formuleren

- Kiezen van uw leerdoel(en);
- Leerdoel(en) beschrijven:
 1. gebruik concrete en begrijpelijke taal;

2. omschrijf het feitelijke en handelend gedrag;
3. Haalbaarheid: (*hier houdt u rekening met uw persoonlijke omstandigheden naar plaats, ruimte, tijden materiaal;*)
4. Uitsplitsen van uw leerdoel in subdoelen om door middel van kleine stappen je leerdoel te behalen;

2.5 Werkwijze en denkmodel om opgaven/problemen op te lossen/zevensprong

Binnen elk vakgebied is het van belang om op een gestructureerde manier praktijkproblemen aan te pakken. Hieronder vindt u aanwijzingen op welke wijze u de praktijksituaties kunt aanpakken. Deze aanpak is elke keer hetzelfde omdat we uitgaan van een denkmodel dat hieronder beschreven is.

1. Lees de beschrijving (van de situatie) goed door.

Als u een situatie wilt veranderen of een probleem wilt oplossen, moet u weten waarover het gaat, wat het probleem nu eigenlijk is. Goed lezen en begrijpen is daarvoor een absolute voorwaarde.

2. Noteer, markeer of onderstreep de belangrijkste punten / kernbegrippen.

Elk probleem is, zoals we dat noemen, op een bepaalde manier “aangekleed”. Maar binnen deze aankleding gaat het dikwijls juist om enkele belangrijke punten. Deze zijn wezenlijk voor de situatie. Deze bepalen in feite de richting van de oplossing. Het is dus van belang om extra aandacht te besteden aan die punten of kernbegrippen.

3. Zoek de betekenis van de kernbegrippen op én noteer wáár je die gevonden hebt.

We hebben reeds eerder aan de orde gesteld dat vrijwel het gehele optreden van de uw functie wordt bepaald door wet- en regelgeving. Als u derhalve iets wel of niet doet, is het van belang dat u het ‘waarom’ kunt aangeven. Dit ‘waarom’ dient in de meeste gevallen objectief en aanwijsbaar te zijn.

4. Beschrijf met eigen woorden, in de ik-vorm, wat het probleem voor u is.

U heeft de probleemsituatie goed gelezen. Voor zover nodig heeft u datgene wat u niet of onvoldoende weet opgezocht. Formuleer nu met uw eigen woorden wat het probleem is. Formuleer in de ‘ik-vorm’ want dan gaat het meer leven; u bent er als het ware een deel van. Laat het overbodige weg.

5. Keuze / aanpak

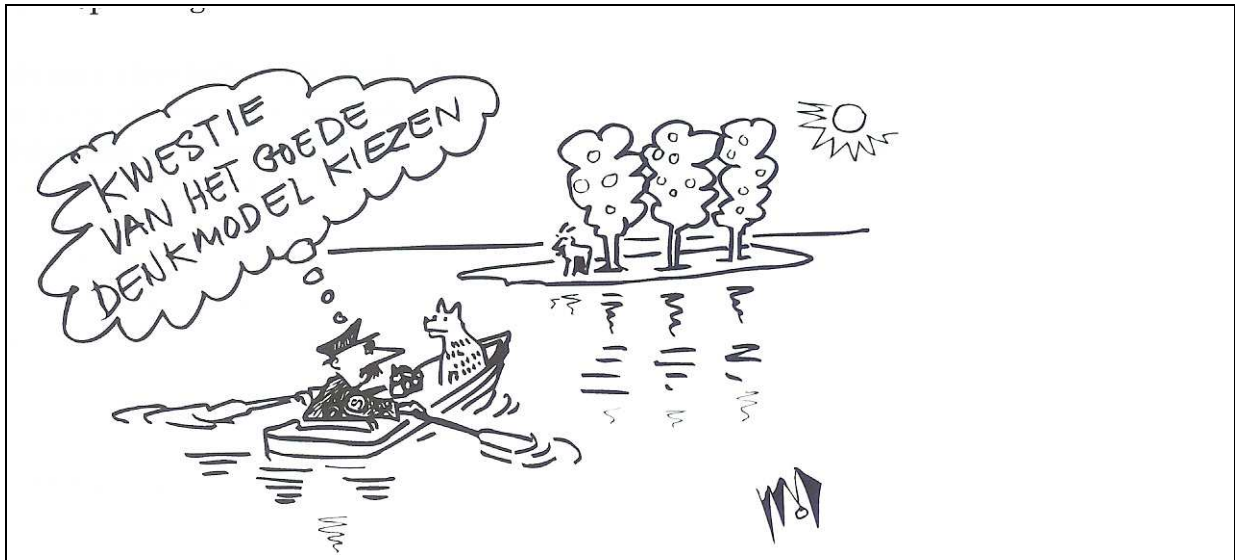
De kernbegrippen die u gekozen hebt, zullen uw optreden/handelen bepalen. Geef hier aan voor welke oplossing u kiest. Geef ook aan waarom u voor deze oplossing kiest. Realiseer u daarbij goed dat er in sommige gevallen meerdere oplossingen mogelijk zijn. Maak dan een keuze op grond van de gevolgen van uw optreden.

6. Beschrijf in de ik-vorm de uitwerking van uw aanpak.

Hier werkt u de door u gemaakte keuze uit. Schrijf ook hier weer in de 'ik-vorm'. Geef aan wat u achtereenvolgens doet. Geef eventueel ook aan waarom u dat doet. Dit is als het ware een verslag van uw optreden.

7. Bespreek uw uitwerking met uw docent en/of coach

U heeft -uiteraard- een goede oplossing gekozen. Toch wil dit niet zeggen dat dit de enige oplossing was. Het is verstandig ook kennis te nemen van andere goede oplossingen.

N.B.

1. Wees kritisch

Kritisch is afgeleid van een Grieks woord dat "beoordelen" betekent. Wees niet te snel tevreden met uw oplossing, maar:

- beoordeel, controleer uw oplossing aan de hand van de theorie;
- vraag anderen eveneens om een oordeel.

-

2. Vaste aanpak

Gebruik de volgorde van dit denkmodel bij elk probleem zodat u een vaste en degelijke aanpak ontwikkelt waarmee u elk probleem aankunt.

3. Probleem opgelost: tevreden klant/collega/chef

Het gaat er om dat u het probleem in iedere praktijksituatie goed oplost. Of dat u op tijd preventieve maatregelen neemt die ongewenste gevolgen voorkómen. Dit betekent niet dat er altijd maar één oplossing mogelijk is. In sommige gevallen kunnen er ook meerdere goede oplossingen zijn. Daarom is ook punt 7 van het denkmodel: Bespreek de door u gekozen oplossing met uw docent/coach.

Schematische samenvatting

